

Amendement 1

Patricia Chagnon, Nicolaus Fest
namens de ID-Fractie

Verslag**A9-0025/2024****Sophia in 't Veld**

Verslag over het verslag van de Commissie over de rechtsstaat 2023
(2023/2113(INI))

Ontwerpresolutie (artikel 181, lid 3, van het Reglement) ter vervanging van de niet-wetgevingsontwerpresolutie A9-0025/2024**Resolutie van het Europees Parlement over het verslag van de Commissie over de rechtsstaat 2023**

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2 en 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
  - gezien artikel 5 VEU, en met name de beginselen van bevoegdheidstoedeling, subsidiariteit en evenredigheid, die de bevoegdheden van de EU beperken,
  - gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
  - gezien het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht,
  - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Unie berust op waarden zoals eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van mensenrechten, die de lidstaten gemeen hebben;
- B. overwegende dat het bestaan van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending van de in artikel 2 VEU bedoelde waarden door een lidstaat of door de instellingen van de Europese Unie niet alleen gevolgen heeft voor die lidstaat of die instelling, maar ook gevolgen heeft voor de andere lidstaten en voor de Unie als geheel, voor het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten onderling en tussen de lidstaten en de Unie, en voor de aard zelf van de Unie en voor de grondrechten van de lidstaten en hun burgers;
- C. overwegende dat artikel 5, lid 3, VEU het volgende bepaalt: “Krachtens het subsidiariteitsbeginsel treedt de Unie op de gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheid vallen, slechts op indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten [...] kunnen worden verwezenlijkt [...]”;
- D. overwegende dat in artikel 7 VEU de procedure is vastgesteld voor het inleiden van een inbreukprocedure tegen een lidstaat wanneer er een duidelijk gevaar bestaat voor een

schending van de gemeenschappelijke waarden op gebieden die vallen onder de bevoegdheid van de EU;

- E. overwegende dat de EU als internationale organisatie gebonden blijft aan het internationaal recht en overwegende dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) een op een verdrag gebaseerd gerecht is, dat, aangezien de lidstaten het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht hebben ondertekend, gebonden blijft aan de uitleggingsregels en andere bepalingen van dit verdrag;
  - F. overwegende dat er geen juridische definitie voor de hele EU bestaat van wat het begrip “rechtsstaat” inhoudt; overwegende dat de politieke procedures van artikel 7 VEU tot doel hebben de lidstaten te binden aan een monolithische en gecentraliseerde opvatting van het EU-recht, waarbij de Unie hiërarchisch boven de lidstaten wordt geplaatst, terwijl zij anderzijds trachten het traditionele begrip van de rechtsstaat, dat in de loop van eeuwen van rechtspraak is ontwikkeld, te vervangen door een subjectief kader van waarden en beginselen;
  - G. overwegende dat de Europese instellingen het debat over de eerbiediging van de rechtsstaat en de grondrechten al enkele jaren als voorwendsel gebruiken om politieke druk uit te oefenen op bepaalde lidstaten door hen aan te sporen beleid te wijzigen dat onder hun nationale bevoegdheden valt, met name door artikel 7 VEU voor politiek gewin te gebruiken;
  - H. overwegende dat het proces ongelijk wordt toegepast, aangezien er een aantal lidstaten is dat beschikt over institutionele procedures en overheidsacties die in strijd zijn met het traditionele begrip van de rechtsstaat, wat aanleiding geeft tot ernstige bezorgdheid over het concept, de methodologie en de bronnen van het verslag, aangezien het “dubbele normen” lijkt toe te passen in de betrekkingen met Spanje, Hongarije en Griekenland;
  - I. overwegende dat de verordening inzake de rechtsstaat¹ niet bedoeld is om de rechtsstaat te beschermen, maar alleen om de Uniebegroting te beschermen, en dat de Commissie zich bij de toepassing ervan strikt aan de procedurele vereisten moet houden, waarbij zij met name een daadwerkelijke verband moet aantonen tussen de mogelijke schending en de gevolgen of het dreigen te hebben van gevolgen voor het goed financieel beheer van de Unie of haar financiële belangen;
1. herinnert eraan dat elke lidstaat zijn eigen nationale identiteit en constitutionele tradities heeft die in lijn zijn met de Europese waarden en die te allen tijde behandeld moeten worden met respect, objectiviteit en met aandacht voor het gelijkheidsbeginsel; onderstreept dat de rechtsstaat een fundamentele waarde is voor alle lidstaten; uit zijn bezorgdheid over het feit dat misbruik van het concept van de rechtsstaat voor politieke doeleinden het wederzijds vertrouwen en de oprechte samenwerking tussen de lidstaten ondermijnt;
  2. is ingenomen met het feit dat de rechtsstaat een fundamenteel beginsel is in alle lidstaten; erkent het feit dat de lidstaten het algemene concept van de rechtsstaat

---

¹ Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 4331 van 22.12.2020, blz. 1).

verschillend kunnen interpreteren vanwege hun sterk uiteenlopende rechtstradities en jurisprudentie;

3. is van mening dat samenwerking tussen de lidstaten van bijzonder belang is voor de bevordering van de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten in de EU; dringt er bij de Commissie op aan haar eigen regels op het gebied van transparantie, corruptiebestrijding en justitie te handhaven en de aanbevelingen van de Europese Ombudsman op te volgen;
4. merkt op dat weliswaar wordt verklaard dat alle lidstaten op vergelijkbare wijze worden gecontroleerd, maar dat er een duidelijk verschil is tussen de theorie en de praktische realiteit;
5. uit zijn bezorgdheid over het feit dat de beoordeling van de rechtsstaat wordt uitgevoerd zonder een duidelijke en precieze definitie waarover de lidstaten overeenstemming hebben bereikt;
6. is van mening dat de herhaalde inmenging van de Unie in de constitutionele tradities van de lidstaten hun onafhankelijkheid en soevereiniteit verder uitholt en hun één ideologie oplegt; is van mening dat politiek gemotiveerde sanctiemechanismen, die worden ingezet tegen lidstaten die afwijken van deze handelwijze, kunnen leiden tot de willekeurige toepassing van de in artikel 2 VEU genoemde waarden en een systemische bedreiging voor de Europese samenwerking kunnen vormen;
7. onderstreept dat de Raad overeenkomstig de Verdragen de instelling is die bevoegd is om de procedures van artikel 7 uit te voeren en dat het, in een geest van wederzijds vertrouwen, zijn besluit moet uitstellen tot het einde van zijn onderzoek; merkt niettemin op dat het ontbreken van een besluit van de Raad dat leidt tot betekenisvolle vooruitgang in dit proces de Europese samenwerking schaadt, en dringt er bij de Raad op aan deze procedure af te ronden in plaats van meer hoorzittingen te organiseren;
8. verbindt zich ertoe om op deze gebieden en binnen de grenzen van de bevoegdheden die hem door de Verdragen zijn toegekend, even strikt dezelfde criteria toe te passen die in zijn eerdere relevante resoluties zijn gebruikt voor alle lidstaten en de EU-instellingen, en geen gebruik te maken van EU-verdragen voor politiek gewin;
9. verzoekt de Commissie het EU-recht te eerbiedigen en geen andere instrumenten dan artikel 7 VEU te gebruiken om de rechtsstaat te beschermen; wijst erop dat de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat overeenkomstig de jurisprudentie van het HvJ-EU specifiek tot doel heeft de Uniebegroting te beschermen;
10. herhaalt dat alle lidstaten de baas zijn en blijven over de Verdragen;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad en de Commissie.

Or. en

